

Pedagogická fakulta
Univerzita Hradec Králové
Hodnocení diplomové práce

Posudek vedoucího práce

Jméno autora: Bc. Barbora Cihlářová

Název práce: Sebepojetí dětí z odlišného sociokulturního prostředí

Vedoucí práce: PaedDr. Ing. Jan Tirpák

Oponent práce: Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová, Ph.D

Téma práce:

Diplomová práce se věnuje srovnání sebepojetí dětí z odlišného sociokulturního prostředí. Cílem je zjistit a porovnat rozdíly v sebepojetí u dětí ve věku 10-15 let ohrožených sociálním vyloučením a u žáků reprezentujících majoritu. Jedná se dle mého názoru a z pohledu sociální pedagogiky o téma aktuální. Z hlediska studovaného oboru je i vhodně zvolené.

Diplomová práce má klasické rozdělení, a to na část teoretickou a empirickou. V teoretické části se autorka zabývá obecnou charakteristikou sebepojetí a problematikou sociálního vyloučení a znevýhodnění. U textu celkově postrádám kritické zhodnocení předložených informací. Chybí mi autorkou kritické zhodnocení předložených informací. Jedná se pouze o kompilát, což je škoda. Pozor na některé uváděné informace, například (s. 26): „*Dle zákona č. 561/2004 Sb. je sociálně znevýhodněný žák definován jako žák pocházející z rodinného prostředí s nízkým sociokulturním postavením či ohrožen sociálně patologickými jevy, žák s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou, má postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území ČR (č. 561/2004 Sb.).*” Tohle již v daném zákoně není a neexistuje. V daném pojetí se totiž v současné chvíli jedná o dítě, žáka a studenta se speciálními vzdělávacími potřebami. Postrádám kapitolu a je škoda, že práce v teoretické rovině neobsahuje shrnující a nejrelevantnější výsledky a výzkumy v dané oblasti pomocí těchto nástrojů.

Praktickou část tvoří kvantitativní výzkumné šetření pomocí standardizovaného Dotazníku sebepojetí dětí a adolescentů Piers-Harris 2 (Piers, Herzberg, 2015) a testu Sebepojetí školní úspěšnosti dětí-SPAS (Matějček, Vágnerová, 1992). Cílem výzkumného šetření je zjistit, nalézt a porovnat odlišnosti v sebepojetí u vybraných skupin respondentů v závislosti na jejich socioekonomickém (kulturním) pozadí. Kvituji celkový počet probandů výzkumného šetření, který je dle mého názoru nadlimitní (831 žáků 5. - 9. tříd ze čtyř základních škol). Testové baterie jsou totiž náročnější z hlediska administrativy a následného vyhodnocení. Pro Piers-Harris 2 dotazník byly k vyhodnocování a porovnávání výsledků použity průměrné celkové skóry a nikoliv T-skóry, což je škoda. Z hlediska zjištěných dat je totiž následně možné porovnávat šest subškál hodnotící specifické oblasti sebepojetí. Jde o přízpůsobivost (BEH), intelektové a školní postavení (INT), fyzický zjev (PHY), nepodléhání úzkosti (FRE), popularitu (POP) a štěstí a spokojenost (HAP). Subškály sebepojetí dohromady tvoří celkový skór (TOT). Z celkových výsledků autorka proto mohla reflektovat více. Vedle toho ke komparaci dotazníku Sebepojetí školní úspěšnosti dětí-SPAS (Matějček, Vágnerová, 1992) následně využívá stenové normy, což je z hlediska výzkumu legitimní záležitostí. Avšak opět bych v tomto ohledu vybral lepší ukazatel pro srovnání (například hrubé skóre v jednotlivých oblastech). Je nutné si uvědomit, že samotný dotazník zahrnuje celkem 48 položek a je hodnocen

v šesti oblastech. Mezi tyto oblasti patří: obecné schopnosti (žák se vyjadřuje o svých intelektových schopnostech a o vlastnostech důležitých pro úspěch ve školní práci), matematika, čtení, psaní, pravopis, sebedůvěra a sebepojetí. Domnívám se, že by bylo při tomto počtu probandů velmi zajímavé celkové srovnání v těchto oblastech a využití vyšších statistických metod. Zde bych využil například korelační analýzy a měřil vzájemný vztah dvou proměnných z hlediska získaných dat. Práce je však v rámci výsledků přehledné a shrnující závěry samotného šetření. Komparace mezi oběma metodami by však mohla být preciznější. Je škoda, že výsledky mají výrazně deskriptivní charakter, bez hledání souvislostí. V práci neshledávám žádné závažnější nedostatky. Je škoda, že práci nebylo možné s diplomantkou intenzivněji konzultovat. Přesto musím ocenit její přístup k práci a sběr dat výzkumného šetření. Závěrem konstatuji, že předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací, a proto ji doporučuji k obhajobě

Charakter empirického šetření: původní vědecká práce

Soulad tématu práce se studovaným oborem: ano

Rozsah práce: 79

Použitá literatura: 62

Počet uváděných titulů: 62

Citace v textu: bez poznámek

Cíl práce a jeho naplnění: ano

Shoda s antiplagiátorským systémem:

Formální stránka práce: bez poznámek

Jazyková, stylistická a gramatická stránka práce: bez poznámek

Využitelnost pro praxi: ano

Otázky a témata k diskusi:

- Pokuste se o shrnutí výsledků diplomové práce s ohledem pro praxi sociální pedagogiky.
- V čem je podle autorky hlavní přínos její práce?

Celkové zhodnocení:

Závěrem konstatuji, že předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikačních prací, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Výsledné hodnocení:

Datum: 20. 5. 2022

.....
Podpis vedoucího práce